

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กำหนดการให้วัคซีน
ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
ของกระทรวงสาธารณสุข
ปี 2566

กองโรคติดต่อทั่วไป
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

กำหนดการให้วัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566

สถานการณ์การระบาดของโควิด 19 ตั้งแต่ปี 2562 ได้ส่งผลต่อการได้วัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโดยเฉพาะในเด็กอายุ 0-5 ปี โดยในปี 2563 และ 2564 พบว่ามีแนวโน้มความครอบคลุมการได้รับวัคซีนลดลงเมื่อเทียบกับปี 2562 และในปี 2565 การได้รับวัคซีนภาพรวมแต่ละชนิดส่วนใหญ่มีความครอบคลุมต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด หากความครอบคลุมการได้รับวัคซีนต่ำกว่าค่าเป้าหมายดังกล่าว อาจทำให้เกิดการระบาดของโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนในวงกว้างได้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค จึงควรเร่งรัดติดตามกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้รับวัคซีนหรือไม่ได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวให้มารับบริการวัคซีนให้ครบถ้วนตามเกณฑ์ เพื่อนำไปสู่การเพิ่มระดับภูมิคุ้มกันของประชากรในประเทศไทย ในการลดการป่วยที่รุนแรงและที่เพียงพอต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนต่อไป

กระทรวงสาธารณสุขได้จัดให้มีการบริการวัคซีนขั้นพื้นฐานตามช่วงอายุที่เหมาะสม เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกคน ตามสิทธิประโยชน์พื้นฐานในบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ซึ่งสำหรับโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนที่ให้บริการมีวัคซีน 11 ชนิด ได้แก่ วัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG) วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี (HB) วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตับอักเสบบี-ฮิบ (DTP-HB-Hib) วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน (OPV) วัคซีนโรต้า (Rota) วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด (IPV) วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน (MMR) วัคซีนป้องกันโรคไขสันมืองอักเสบเจือชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์ (LAJE) วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (DTP) วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกจากเชื้อเอชพีวี (HPV) และวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก (dT) ซึ่งป้องกันทั้งหมด 13 โรค ได้แก่ โรคตับอักเสบบี วัณโรค โรคคอตีบ โรคบาดทะยัก โรคไอกรน โรคฮิบ โรคโปลิโอ โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า โรคหัด โรคหัดเยอรมัน โรคคางทูม โรคไขสันมืองอักเสบเจือ และมะเร็งปากมดลูกจากเชื้อเอชพีวี และกำหนดให้วัคซีนในผู้ใหญ่ ได้แก่ วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก (dT) วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ (Influenza) วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-หัดเยอรมัน (MR) และวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี (HB)

กำหนดการให้วัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 ประกอบด้วยอายุหรือกลุ่มเป้าหมายที่ควรได้รับวัคซีน ชนิดของวัคซีนที่ให้ และข้อแนะนำ ดังตารางที่ 1-4 ดังนี้

ตารางที่ 1 กำหนดการให้วัคซีนในเด็กแรกเกิดถึงอายุ 4 ปี ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566

อายุ	วัคซีนที่ให้	ข้อแนะนำ
แรกเกิด	วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีครั้งที่ 1 (HB1)	ควรให้เร็วที่สุดภายใน 24 ชั่วโมงหลังคลอด
	วัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG)	ฉีดให้เด็กก่อนออกจากโรงพยาบาล
1 เดือน	วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีครั้งที่ 2 (HB2)	เฉพาะรายที่คลอดจากมารดาที่เป็นพาหะของไวรัสตับอักเสบบี
2 เดือน	วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตับอักเสบบี-ฮิบ ครั้งที่ 1 (DTP-HB-Hib1)	ห้ามให้วัคซีนโรคตาครั้งที่ 1 ในเด็กที่อายุมากกว่า 15 สัปดาห์
	วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน ครั้งที่ 1 (OPV1)	
	วัคซีนโรคตาครั้งที่ 1 (Rota1)	
4 เดือน	วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตับอักเสบบี-ฮิบ ครั้งที่ 2 (DTP-HB-Hib2)	- ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด 1 เข็ม พร้อมกับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน 1 ครั้ง - ห้ามให้วัคซีนโรคตาครั้งสุดท้าย ในเด็กที่อายุมากกว่า 32 สัปดาห์
	วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน ครั้งที่ 2 (OPV2)	
	วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด (IPV)	
	วัคซีนโรคตาครั้งที่ 2 (Rota2)	
6 เดือน	วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตับอักเสบบี-ฮิบ ครั้งที่ 3 (DTP-HB-Hib3)	- ห้ามให้วัคซีนโรคตาครั้งสุดท้าย ในเด็กที่อายุมากกว่า 32 สัปดาห์ - ให้ยกเว้นการได้รับวัคซีนโรคตาครั้งที่ 3 ในเด็กที่ได้รับวัคซีน Rotarix มาแล้ว 2 ครั้ง
	วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน ครั้งที่ 3 (OPV3)	
	วัคซีนโรคตาครั้งที่ 3 (Rota3)	

อายุ	วัคซีนที่ให้	ข้อแนะนำ
9 เดือน	วัคซีนรวมป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมันครั้งที่ 1 (MMR1)	
1 ปี	วัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์ครั้งที่ 1 (LAJE1)	
1 ปี 6 เดือน	วัคซีนรวมป้องกัน โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนครั้งที่ 4 (DTP4)	
	วัคซีนป้องกันโรค โปลิโอชนิดรับประทานครั้งที่ 4 (OPV4)	
	วัคซีนรวมป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมันครั้งที่ 2 (MMR2)	
2 ปี 6 เดือน	วัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบเจือ ชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์ครั้งที่ 2 (LAJE2)	
4 ปี	วัคซีนรวมป้องกัน โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนครั้งที่ 5 (DTP5)	
	วัคซีนป้องกันโรค โปลิโอชนิดรับประทานครั้งที่ 5 (OPV5)	

ตารางที่ 2 กำหนดการให้วัคซีนในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
ของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566

ระดับชั้นเรียน	วัคซีนที่ให้	ข้อแนะนำ
ประถมศึกษาปีที่ 1	วัคซีนรวมป้องกันโรค หัด-คางทูม-หัดเยอรมัน (MMR)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี (HB)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	วัคซีนป้องกันโรคไข้มองอักเสบเจี ชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์ (LAJE)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด (IPV)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	วัคซีนรวมป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก (dT)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ ชนิดรับประทาน (OPV)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	วัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG)	- ให้ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานว่าเคยได้รับ เมื่อแรกเกิดและไม่มีผลเป็น - ไม่ให้ในเด็กติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการของ โรคเอดส์
ประถมศึกษาปีที่ 5 (นักเรียนหญิง)	วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก จากเชื้อเอชพีวีครั้งที่ 1 (HPV1)	- ระยะห่างระหว่างเข็ม ห่างกันอย่างน้อย 6 เดือน
	วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก จากเชื้อเอชพีวีครั้งที่ 2 (HPV2)	- กรณีเด็กหญิงไทยที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา ให้ฉีดที่ อายุ 11-12 ปี
ประถมศึกษาปีที่ 6	วัคซีนรวมป้องกันโรค คอตีบ-บาดทะยัก (dT)	

ตารางที่ 3 กำหนดการให้วัคซีนแก่ผู้ที่ได้รับวัคซีนไม่ครบถ้วนหรือล่าช้าตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
ของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566

ครั้งที่	ช่วงอายุ 1-6 ปี		ตั้งแต่อายุ 7 ปีขึ้นไป		ข้อแนะนำ
	เดือนที่	วัคซีน	เดือนที่	วัคซีน	
1	0 (เมื่อพบ เด็กครั้งแรก)	DTP-HB-Hib1	0 (เมื่อพบ เด็กครั้งแรก)	dT1	ให้วัคซีน IPV เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์ ในเด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี และเด็กนักเรียนชั้น ป.1
		OPV1		OPV1	
		IPV		IPV	
		MMR1		MMR	
		BCG		BCG	
				- ให้ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานว่าเคยได้รับเมื่อแรก เกิดและไม่มีผลเป็น - ไม่ให้ในเด็กติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการของโรคเอดส์	
2	1	DTP-HB-Hib2	1	HB1	
		OPV2		LAJE1	
		LAJE1			
3	2	MMR2	2	dT2	
				OPV2	
				HB2	
4	4	DTP-HB-Hib3	7	HB3	
		OPV3			
5	12	DTP4	12	dT3	
		OPV4		OPV3	
		LAJE 2		LAJE 2	

ตารางที่ 4 กำหนดการให้วัคซีนในผู้ใหญ่ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566⁴

วัคซีน	กลุ่มเป้าหมาย	กำหนดการให้วัคซีน
dT	หญิงตั้งครรภ์	3 ครั้ง หรือตามประวัติการได้รับวัคซีน
	บุคคลอายุ 20,30,40...ปี (อายุลงท้ายด้วยเลข 0)	1 ครั้ง ทุก 10 ปี
Influenza	หญิงตั้งครรภ์ (สามารถรับวัคซีนได้ตลอดทั้งปี)	1 ครั้ง ทุกการตั้งครรภ์ (อายุครรภ์ตั้งแต่ 4 เดือน ขึ้นไป)
	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข	ปีละ 1 ครั้ง
	เฉพาะช่วงรณรงค์ ประชาชนกลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่ม ได้แก่ 1.หญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป 2. เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี 3. ผู้มีโรคเรื้อรัง ดังนี้ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และเบาหวาน 4. บุคคลที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป 5. โรคธาลัสซีเมียและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอาการ) 6. โรคอ้วน (น้ำหนัก > 100 กิโลกรัม หรือ BMI > 35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร) 7. ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้	ปีละ 1 ครั้ง
MR	นักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข ชั้นปีที่ 1	1 ครั้ง
	เฉพาะช่วงรณรงค์ ผู้ใหญ่อายุ 20 - 40 ปี ได้แก่ 1. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน 2. บุคลากรทางทหาร/ตำรวจ 3. ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ภายใต้โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 4. กลุ่มวัยแรงงานในโรงงานและสถานประกอบการ 5. ประชาชนทั่วไป 6. ประชากรกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ แรงงานต่างด้าว ผู้ที่อยู่พื้นที่ชายแดน ผู้ลี้ภัย เป็นต้น	1 ครั้ง
HB	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข	- 3 ครั้ง (0, 1, 6 เดือน) ในผู้ที่เกิดก่อนปี 2536 - กระตุ้น 1 ครั้ง ในผู้ที่เกิดหลังปี 2536

หมายเหตุ

1. วัคซีนทุกชนิด ถ้าไม่ได้รับตามกำหนด สามารถให้ทันทีเมื่อพบเด็ก
2. สำหรับวัคซีนที่ต้องให้มากกว่า 1 ครั้ง หากเด็กมารับวัคซีนครั้งต่อไปล่าช้า สามารถให้วัคซีนครั้งต่อไปได้โดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่
3. กรณีพบเด็กที่ได้รับวัคซีนไม่ครบถ้วนหรือล่าช้า ให้ติดตามเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดให้ครบตามกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี จากนั้นให้วัคซีนต่อเนื่องตามกำหนดการให้วัคซีนปกติ
4. การบริหารจัดการวัคซีน เป็นไปตามจำนวนวัคซีนที่จัดหาได้และจำนวนวัคซีนคงคลังในแต่ละช่วงเวลา